

Dramaturgický plán programu Terra Incognita

Tematický okruh 1. História

farba: fialová

Programová téma 1.1. Po stopách osobností regiónu

Tvorba turistických a kultúrnych produktov a propagácia podujatí, ktoré približujú historické osobnosti kraja s vplyvom na dejiny Slovenska a Európy.

Programová téma 1.2. Po stopách historických udalostí

Tvorba tematických turistických a kultúrnych produktov a propagácia tých častí dejín kraja, ktoré sa výrazne zapísali do histórie Slovenska a Európy.

Programová téma 1.3. Po stopách šľachtických rodov

Spracovanie, propagácia a tvorba turistických produktov zameraných na poznávanie šľachtických rodov a dejín vyšších vrstiev, ktoré sa zapísali do histórie Slovenska a Európy.

Programová téma 1.4. Rozvoj destinácií cestovného ruchu s historickým potenciálom celoslovenského a medzinárodného významu

Projekty zamerané na zatraktívnenie jednotlivých destinácií v oblasti služieb, implementácie kultúrnych programov a cielej propagácie.

Programová téma 1.5. Rozvoj destinácií cestovného ruchu s historickým potenciálom regionálneho významu

Projekty zamerané na zatraktívnenie jednotlivých destinácií v oblasti prezentácie histórie a kultúry kraja, mikroregiónu, obcí, skvalitnenie miestnych služieb, implementácie kultúrnych programov regionálneho významu a cielej propagácie.

Tematický okruh 2. Kultúrne dedičstvo

farba: hnedá

Programová téma 2.1. Putovanie storočiami – tematické produkty

Tvorba a propagácia tematických turistických produktov s dôrazom na zachovanie hmotného i nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj na historickú vernosť a nadväznosť regionálnej histórie na európske dejiny.

Programová téma 2.2. Putovanie storočiami – zatraktívnenie turistických destinácií a pamätných miest

Zabezpečenie rekonštrukcie, obnovy a sprístupnenia vybraných historických pamiatok svetského i sakrálneho charakteru za účelom zatraktívnenia turistických destinácií. Skompletizovanie pamätníkov na verejných priestranstvách.

Programová téma 2.3. Putovanie storočiami – prezentácia nehmotného kultúrneho dedičstva

Umelecké aktivity zamerané na mapovanie a sprostredkovanie všestranného vývoja civilizácie v regióne od najstarších čias osídlenia človekom.

Tematický okruh 3. Umenie

farba: modrá

Programová téma 3.1. Kreativita v čase – rozvoj a budovanie tradičných a nových umeleckých podujatí

Projekty zamerané na pozdvihnutie úrovne už existujúcich umeleckých podujatí a vznik ďalších s akcentom na permanentné sledovanie nových trendov vývoja umenia.

Programová téma 3.2. Kreativita v čase – syntetické umenie

Sprostredkovanie, tvorba a propagácia všetkých foriem a druhov umenia s akcentom aj na ich multimediálne a interaktívne prepojenia.

Programová téma 3.3. Kreativita v čase – umelecký transfer

Prepojenie profesionálnej a amatérskej umeleckej obce, podpora spoločných aktivít zameraných na tradičné i moderné umenie.

Tematický okruh 4. Tradičná kultúra

farba: červená

Programová téma 4.1. Tradícia ako nástroj cestovného ruchu – folklór

Tvorba kvalitatívne novej koncepcie a dramaturgie vybraných už existujúcich folklórnych podujatí s výraznejším vplyvom na rozvoj cestovného ruchu. Využitie možností prezentácie folklóru v rámci rozšírenia ponuky služieb v turistických destináciách.

Programová téma 4.2. Tradícia ako nástroj cestovného ruchu – ľudové remeslo

Poskytnutie prezentačných možností ľudovým remeselníkom v ponuke služieb turistických destinácií, organizovanie škôl ľudových remesiel a plenérov. Propagácia regiónu prostredníctvom kolekcie tradičných výrobkov.

Programová téma 4.3. Tradícia ako nástroj cestovného ruchu – ľudová slovesnosť

Tvorba turistických produktov založených na využití potenciálu miestnych povestí a Dobšinského rozprávok. Aplikácia autorského projektu Pamäť ľudu na vyhľadávanie, spracovanie a prezentáciu doposiaľ nepublikovaných povestí a skutočných historických príbehov za účelom zatraktívnenia a propagácie turistických destinácií.

Programová téma 4.4. Tradícia ako nástroj cestovného ruchu – poľnohospodárske plodiny a gazdovstvá

Tvorba turistických produktov a cieľená prezentácia poľnohospodárskych plodín, ktoré sú vnímané inak v slovenskom a inak v západoeurópskom kontexte (napr. mak, konope). Zapájanie vidieckych fariem do rozvoja cestovného ruchu.

Programová téma 4.5. Tradícia ako nástroj cestovného ruchu – gastronómia

Vyhľadávanie, spracovanie a prezentácia receptov miestnych ľudových jedál za účelom spestrenia ponuky reštauračných služieb v turistických destináciách. Formálna kompletizácia receptov miestnych špecialít slúžiaca na propagáciu regiónu. Prezentácia a ochutnávka vín v regiónoch.

Programová téma 4.6. Tradícia ako nástroj cestovného ruchu – Rozprávkové kráľovstvo

Aplikácia autorského projektu „Rozprávkové kráľovstvo“ ako produktu cestovného ruchu pre rodiny, v rámci ktorého na základe starých povestí a príbehov vzniknú programy sprevádzajúce dieťa krajom i jeho históriou.

Tematický okruh 5. Prírodné bohatstvo a ekológia

farba: zelená

Programová téma 5.1. Zelené cesty a náučné chodníky

Obohatenie mestských a prímestských zón o zelené cesty a turistických destinácií o náučné chodníky.

Programová téma 5.2. Zabudnuté prírodné bohatstvo kraja

Rekultivácia historických parkov a arborét, sprístupnenie a revitalizácia málo známych a zanedbaných prírodných lokalít s potenciálom rozvoja turistického ruchu.

Programová téma 5.3. Sprístupnenie informácií

Vznik širokej a verejne prístupnej databázy informácií o zaujímavých lokalitách, rekordoch a jedinečnostiach prírodného prostredia kraja. Kompletizácia a prezentácia odborných sprievodcovských služieb prírodou i ďalších aktivít (ornitologická turistika, geologická turistika, jaskynná turistika a pod.) na území kraja.

Programová téma 5.4. Ekológia v rámci edukačného procesu

Organizovanie pravidelných turistických podujatí za účelom poznávania prírody kraja. Vznik siete interaktívnych výstavných a vzdelávacích aktivít prezentujúcich a propagujúcich prírodné bohatstvo a ekológiu. Nadviazanie spolupráce so školskými metodickými centrami s cieľom vytvoriť sylaby pre doplnkové učivo základných a stredných škôl s tematikou prírodnej rozmanitosti na území kraja.

Tematický okruh 6. Šport

farba: oranžová

Programová téma 6.1. Kalokagatía

Popularizácia a propagácia profesionálneho športu v regióne v spojení s mimošportovými aktivitami. Podpora projektov využívajúcich športový a kultúrny potenciál miestnych organizácií na dostavbu športovísk a zatraktívnenie regiónu.

Programová téma 6.2. Kontakt

Prepojenie profesionálnych a amatérskych športovcov a športových klubov v rámci súťažných aj exhibičných vystúpení s cieľom dobudovať sieť verejných športovísk a pritiahnúť k fyzickému cvičeniu relaxačných a príležitostných športovcov, ako aj laikov.

Programová téma 6.3. Objavovanie

Predvádzanie, edukácia, vytváranie priestoru pre športovanie a propagáciu netradičných športov s cieľom popularizovať tieto disciplíny a zatraktívniť jednotlivé miesta kraja.

Programová téma 6.4. Sprístupnenie

Podpora a organizovanie skupinových a masových športovo-kultúrnych podujatí, ako aj dobudovanie a rozšírenie trás podporujúcich tradičné amatérske športy pre širokú verejnosť s cieľom popularizácie fyzických aktivít a príťažlivosti kraja.

Tematický okruh 7. Relax

farba: žltá

Programová téma 7.1. Kúpeľníctvo a wellness

Projekty zamerané na zmapovanie, propagáciu a rozvoj kúpeľníctva a wellness na území KSK s cieľom zatraktívnenia a skvalitnenia služieb a implementácie kultúrnych podujatí v ich prostredí.

Programová téma 7.2. Kúpeľníctvo a wellness v minulosti

Projekty zamerané na možnosti obnovy už zaniknutých kúpeľných a wellness zariadení za účelom ich možného oživenia, tiež v rámci historicko-popularizačného spracovania ich histórie.

Programová téma 7.3 Jaskyne

Zvýšenie atraktivity služieb v turistickom ruchu a relaxačného akcentu využitím jaskýň ako prírodného prostredia na implementáciu kultúrnych podujatí.

Programová téma 7.4. Aktívny relax

Vytipovanie vhodných miest na výstavbu prírodných ihrísk typu „kyslíková telocvičňa“, cyklistických trás, ale aj väčších prírodných aj zastrešených detských ihrísk.

Programová téma 7.5. Ranče

Spolupráca s prevádzkovateľmi rančov za účelom vytvorenia a skvalitnenia služieb v cestovnom ruchu a implementácie kultúrnych podujatí.

Programová téma 7.6.- Happeningy

Kolektívne tematické akcie s účelom zapojenia čo najväčšieho počtu obyvateľov a návštevníkov kraja do spoločných podujatí relaxačného charakteru.

Programová téma 7.7. Relax s rozširovaním obzorov

Organizácia edukatívno- prezentačných aktivít s praktickými výstupmi, ktoré majú za cieľ motivovať záujemcov o nachádzanie vlastných možností aktívneho trávenia voľného času individuálne, ale aj v organizovaných skupinách.

Programová téma 7.8. Túlanie po kraji

Poznávanie prírody, miest, histórie a kultúry kraja formou organizovaných výletov s turistickým sprievodcom zabezpečujúcim odbornou - popularizačný výklad.

Náučný chodník sv. Ladislava

A. Súlad zámeru s dramaturgickým plánom:

Projektový zámer vychádza z týchto tematických okruhov a programových tém Dramaturgického plánu programu Terra Incognita:

Tematický okruh 1. História

Programová téma 1.1. Po stopách osobností regiónu

Tvorba turistických a kultúrnych produktov a propagácia podujatí, ktoré približujú historické osobnosti kraja s vplyvom na európske alebo slovenské dejiny.

Programová téma 1.2. Po stopách historických udalostí

Tvorba tematických turistických a kultúrnych produktov a propagácia tých častí dejín kraja, ktoré sa výrazne zapísali do histórie Slovenska a Európy.

Programová téma 1.4. Rozvoj destinácií cestovného ruchu s historickým potenciálom celoslovenského a medzinárodného významu

Aktivity zamerané na zatraktívnenie jednotlivých destinácií v oblasti služieb, implementácie kultúrnych programov a cielenej propagácie.

Tematický okruh 2. Kultúrne dedičstvo

Programová téma 2.2. Putovanie storočiami zatraktívnenie turistických destinácií a pamätných miest

Zabezpečenie rekonštrukcie, obnovy a sprístupnenia vybraných historických pamiatok svetského i sakrálneho charakteru za účelom zatraktívnenia turistických destinácií. Skompletizovanie pamätníkov na verejných priestranstvách.

Tematický okruh 4. Tradičná kultúra

Programová téma 4.3. Tradícia ako nástroj cestovného ruchu – ľudová slovesnosť

Tvorba turistických produktov založených na využití potenciálu miestnych povestí a Dobšinského rozprávok. Aplikácia autorského projektu Pamäť ľudu na vyhľadávanie, spracovanie a prezentáciu doposiaľ nepublikovaných povestí a skutočných historických príbehov za účelom zatraktívnenia a propagácie turistických destinácií.

Tematický okruh 5. Prírodné bohatstvo a ekológia

Programová téma 5.1. Zelené cesty a náučné chodníky

Obohatenie mestských a prímestských zón o zelené cesty a turistických destinácií o náučné chodníky.

B. Cieľové skupiny:

Všetky vekové kategórie domácich aj zahraničných návštevníkov. Cieľom projektu je zintenzívnenie turistického ruchu na Jasovskej planine prostredníctvom náučného chodníka mapujúceho život kráľa sv. Ladislava.

C. Typ zámeru:

Trvalo udržateľná aktivita.

D. Zdôvodnenie výberu miesta:

Kráľ sv. Ladislav (1077 – 1095) bojoval na územiach súčasného východného

Slovenska proti Kumánom a Pečenehom. Podľa legendy sa na Jasovskej (Drienoveckej) planine dostal do obkľúčenia a jeho vojsku chýbala voda. Tu pri modlitbe zabodol meč do zeme a spod meča vytryskol prameň, dodnes známy ako Vyvieračka sv. Ladislava. Na mieste zázraku už v 12. storočí uprostred neosídlenej oblasti postavili kostol, v ktorom sa konali bohoslužby až do 15. storočia, kedy zanikol. Kráľ Ladislav bol vyhlásený za svätého už v roku 1192. V minulosti tu viedla aj krížová cesta z Drienovca ku kaplnke, ktorú tu postavili po II. svetovej vojne. Konali sa tu pravidelné púte, v roku 1959 kaplnku vypálila ŠtB.

Na mieste údajného zázraku sa dnes aktivizuje Združenie miest a obcí údolia Bodvy. Základy zaniknutého kostola čiastočne reštaurovali a postavili nad nimi drevenú kostru niekdajšieho kostola.

Prameň s kostolom sú ľahko dostupné, z Drienovca 1 a ¼ hodiny po žltej turistickej značke, z Jasova 2 hodiny po žltej turistickej značke. Prechádza sa pekným a nenáročným terénom Jasovskej planiny.

Zázrak sv. Ladislava je literárne spracovaný do poviedky.

Miesto sa nachádza približne iba 10 km od turisticky vyhľadávanej Zádielskej doliny a 5 km od Turnianskeho hradu a cca 10 km od Jasovskej jaskyne i historických pamätihodností Jasova.

E. Základný projekt:

Vybudovanie náučného chodníka z Drienovských kúpeľov do Jasova (prípadne so značenou odbočkou do Debrade, kde sa nachádza kostol sv. Ladislava), alebo na trase Jasov – Vyvieračka sv. Ladislava, alebo Drienovec – Vyvieračka sv. Ladislava.

Typ náučného chodníka: na rozdiel od všetkých, kde sa píše o geologickom podloží, flóre, faune a prírodnom biotope by bol tento náučný chodník s viacjazyčným prevedením inštalovaný formou tabúl, v ktorých by sa priblížila osobnosť kráľa sv. Ladislava, jeho pôsobenie a aktivity na území súčasného východného Slovenska, boj s Kumánmi, ktorý sa mal údajne odohrať práve tu, legenda a história kostola, ktorý sa nachádza pri prameni.

F. Podporné projekty:

Bolo by vhodné, keby slávnostné sprístupnenie náučného chodníka sprevádzala pri Vyvieračke sv. Ladislava krátka divadelná jednoaktovka o legende, ukážky bojov a vojenskej zbroje z 11. storočia, prípadne sv. omša v základoch niekdajšieho kostola.

Možnosť plenéru pre sochárov tvoriacich z dreva – téma: legenda o sv. Ladislavovi – drevené sochy možno inštalovať v Jasove, Drienovci alebo Debradi, prípadne pozdĺž náučného chodníka alebo v blízkych obciach s informačnými tabuľami o náučnom chodníku.

G. Propagačné výstupy:

- Brožúra s legendou o sv. Ladislavovi a sprievodca náučným chodníkom.
- Webová prezentácia na stránkach KSK, prípadne aj iných stránkach s tematikou Slovenského krasu a jeho možností turizmu.
- Krátky televízny dokument o náučnom chodníku a sv. Ladislavovi.

H. Ohrozenia:

Jasovská planina je súčasťou Národného parku Slovenský kras, všetky aktivity sa musia realizovať s povolením správy národného parku, je ich potrebné vopred dohodnúť.